

Implementatieplan

Alternierend Inzamelen

Inhoud

1	INLEIDING	4
2	WAT IS ALTERNEREND INZAMELEN	4
3	WERKWIJZE	4
4	RESULTATEN PER DEELPROJECT	5
4.1	Opstellen van een aangepaste afvalstoffenverordening.	5
4.2	Opstellen van een nieuw routeboek.	5
4.3	Externe communicatie alternierend inzamelen	5
4.3.1	Doel	5
4.3.2	Doelgroepen	6
4.3.3	Strategie en toonzetting	6
4.3.4	Boodschap	6
4.3.5	Middelen	6
4.3.6	Financiën	7
4.3.7	Planning	7
4.4	Inventariseren consequenties voor personeel en materieel van de invoering van alternierend inzamelen.	8
4.4.1	Huidige personele bezetting	8
4.4.2	Onderzoeken van alternatieve oplossingen voor beschikbaar komende uren van medewerkers en materieel.	8
4.4.2.1	Materieel	9
4.4.2.2	Bedrijfsafval	9
4.4.2.3	Afvalcoach	9
4.4.3	Personele inzet Reiniging per 1-1-2016 als gevolg van alternierend inzamelen.	9
4.4.4	Procedures	11
4.5	Financieel overzicht	11
4.6	Planning opstellen.	12
5	FLANKERENDE MAATREGELEN	13
5.1	VANG ambitie	13
5.2	Taxus snoeiafval.	13
5.3	Bladkorven	13
5.4	Takkenroute	14
5.5	Grof huisvuil	14
5.6	Kleding en glas.	14

5.7	Oud papier.	15
5.8	Bedrijfsafval.	15
5.9	Opstelplaatsen wisselcontainers.	15
5.10	Afvaldumping	16
5.11	Ja/Nee stickers.	16
5.12	Optimaliseren opstelplaatsen afvalcontainers.	16
5.13	Ontdoen van AEEA.	16
5.14	Extra containers beschikbaar stellen.	16
5.15	KCA	17
5.16	Inleveren van luiers en incontinentie materiaal.	17
5.17	Kringloopwinkels.	17
	Bijlage 1.	18

1 Inleiding

In 2013 heeft de raad het college de opdracht gegeven een onderzoek te starten naar de mogelijkheden en consequenties van het invoeren van alternerend inzamelen van huishoudelijk afval.

Dit onderzoek is in december 2014 afgerond en aangeboden aan het college.

Resultaat van het onderzoek is dat alternerend inzamelen van huishoudelijk afval technisch mogelijk is. Om dit op een zorgvuldige wijze te doen, is het noodzakelijk dat aan een aantal randvoorwaarden wordt voldaan. De raad is op 12 februari 2015 geïnformeerd over de uitkomsten van het onderzoek.

Aanleiding voor dit onderzoek was indertijd een bezuinigingsopgave en verwachte milieuvoordelen. Inmiddels is de wereld veranderd en heeft de rijksoverheid de zogenaamde VANG-ambitie geformuleerd, welke naadloos aansluit op bestaande ideeën over de aanpak van het afvalprobleem binnen de gemeente. VANG staat voor Van Afval Naar Grondstof en beoogt het volgende doel:

- stimuleren van de circulaire economie

Dit doel moet worden bereikt door onder andere het terugdringen van de restafvalstroom van gemiddeld 250 kg per persoon per jaar in Nederland naar maximaal 100 kg pppj in 2020. Om dit in de gemeente Eemsmond te realiseren, zijn maatregelen nodig die voor een belangrijk deel naadloos aansluiten bij flankerende maatregelen die nodig zijn voor, of aansluiten op de invoering van alternerend inzamelen.

Dit implementatieplan beschrijft de wijze waarop alternerend inzamelen binnen de gemeente Eemsmond wordt gerealiseerd met ingang van 1 januari 2016.

2 Wat is alternerend inzamelen

Onder een alternerende inzameling wordt verstaan dat de ene week groente-, fruit- en tuinafval (GFT-afval) ingezameld wordt en de andere week restafval. De huidige situatie is dat wekelijks zowel het GFT-afval als het restafval opgehaald wordt.

3 Werkwijze

Om te komen tot een gestructureerd implementatieplan is aanvankelijk in het plan van aanpak gekozen om een aantal deelprojecten te formuleren, waaronder flankerende maatregelen, die naast alternerend inzamelen zouden worden ingevoerd per 1 januari 2016. In een later stadium is, na overleg met het MT, gekozen voor het beperken van het aantal deelprojecten. Keuze criterium is een directe relatie met de invoering van alternerend inzamelen, m.a.w. zonder deze deelprojecten is invoering niet mogelijk. Het gaat nu om de volgende deelprojecten.

1. Opstellen van een aangepaste afvalstoffenverordening.
2. Opstellen van een nieuw routeboek.
3. Externe communicatie over alternerend inzamelen
4. Inventariseren consequenties voor personeel en materieel van de invoering van alternerend inzamelen.
5. Alternatieve oplossingen realiseren voor beschikbaar komende uren van medewerkers en materieel.
6. Opstellen financieel overzicht.
7. Opstellen planning.

Naast de overgebleven flankerende maatregelen van het project zijn maatregelen geïdentificeerd ook in het kader van de VANG-ambitie van de rijksoverheid (zie paragraaf 5.1) en worden deze gedurende 2016 geïnitieerd en uitgevoerd middels aparte trajecten. In Hoofdstuk 5 van dit advies zijn al deze flankerende maatregelen opgenomen. Het college wordt geadviseerd akkoord te gaan met deze maatregelen die vooral richting gevende adviezen inhouden.

4 Resultaten per deelproject

4.1 Opstellen van een aangepaste afvalstoffenverordening.

Op 12 mei 2015 heeft het college een voorgenomen besluit genomen betreffende de aangepaste afvalstoffenverordening welke de frequentie van ophalen van HHA (huishoudelijk afval) en GFT afval behelst (= alternerend inzamelen). De verordening heeft vervolgens 6 weken ter inzage gelegen. Een definitief raadsvoorstel is opgesteld voor bespreking op 15 oktober 2015.

4.2 Opstellen van een nieuw routeboek.

In het kader van de samenwerking met Omrin in de BV Groningen Milieu, is een nieuw routeschema opgesteld met als uitgangspunt het alternerend inzamelen van restafval en GFT afval. (Zie voor het route overzicht bijlage 1) Het routeboek is verder uitgewerkt in een dagschema. Dit dagschema wordt verwerkt in de afvalkalender voor 2016. De afvalkalender wordt zoals gebruikelijk als informatiekaart begin december bezorgd op de adressen van alle inwoners van de gemeente waarvan staat geregistreerd dat zij afval aanbieden en de verschuldigde heffing betalen. Daarnaast is de afvalkalender online beschikbaar voor de inwoners van de gemeente.

Het nieuwe routeboek heeft gedetailleerde informatie opgeleverd over de benodigde beschikbaarheid van mensen en materieel. Deze informatie is verder verwerkt in deelprojecten 4.4 en 4.5

4.3 Externe communicatie alternerend inzamelen

Deze paragraaf gaat in op doelen, doelgroep, middelen, en planning. Voor de volledige tekst wordt verwezen naar het hele communicatieplan.

4.3.1 Doel

Het overkoepelende doel van de communicatie is dat mensen weten dat er twee veranderingen zijn, dat zij deze verandering accepteren en er aan mee werken door de juiste container aan de weg te zetten en door beter vooraf te scheiden: kennis, houding en gedrag.

1. Kennis: inwoners moeten weten dat het ophaalsysteem voor afval verandert, waarom dat is, wanneer dat gebeurt en wat zij daarvoor moeten doen en laten. Ook moeten inwoners het belang weten van een betere scheiding en weten waar zij met hun afval naar toe moeten.
2. Houding: inwoners staan positief tegenover deze veranderingen of hebben er in ieder geval begrip voor (acceptatie).
3. Gedrag: inwoners zetten de juiste container op de juiste dag op de juiste plek en werken mee aan een betere scheiding van het afval: GFT in de GFT container, papier en flessen apart weggooien evenals textiel en geen bouwafval in de grijze container.

4.3.2 Doelgroepen

Primaire doelgroep wordt gevormd door de inwoners van Eemsmond: voor hen gelden de veranderingen en zij moeten bereid zijn, daaraan mee te werken. Secundaire doelgroepen zijn de raad, het college en de pers. Een aparte doelgroep wordt gevormd door de medewerkers van het gemeentebedrijf: wat zijn de gevolgen van het alternerend inzamelen voor hen? Voor hen is een apart traject ingezet, met medewerking van P&O. Het onderhavige plan richt zich met name op de inwoners.

4.3.3 Strategie en toonzetting

Open en eerlijk communiceren: de landelijke doelstellingen met betrekking tot de hoeveelheid restafval zijn het uitgangspunt in de communicatie, samen met de feiten over de huidige hoeveelheid afval van Eemsmond. Plus uitleggen waarom een goede scheiding belangrijk is. Het MOET dus anders. Er zit niets anders op. We gaan afval scheiden. Gewoon omdat het moet. Tone of voice: nuchter houden, feitelijk. Geen humor of poespas waarmee we iets verbloemen, maar een helder, krachtig signaal om duidelijk te maken dat er niets anders op zit dan gewoon mee te werken. Hierbij kunnen we de sociale bewijskracht inzetten: iedereen in Nederland doet het en moet het, dus nu wij ook.

Tegelijkertijd moeten we als gemeente ook servicegericht zijn: "Is afval scheiden lastig? Wij helpen u..." (kalender, overzichten wat er in welke container moet, tips voor het schoonhouden van de containers, telefoonnummer openstellen, afvalcoaches).

4.3.4 Boodschap

Slogan: Afval scheiden is goud!

Met pay-off: Eemsmond, energie(k) en schoon!

De overkoepelende boodschap is dat er vanaf 1 januari 2016 alternerend wordt ingezameld én dat een betere scheiding van afval van groot belang is. De slogan slaat allereerst op die betere scheiding, maar verwijst ook naar het feit dat de groene en de grijze container 'gescheiden worden'. Kern bij dit alles is dat we wijzen op landelijke doelstellingen voor wat betreft het terugdringen van de hoeveelheid restafval, plus een betere scheiding van ons afval zodat we aan kunnen sluiten bij die doelstelling en bovendien ook een bijdrage leveren aan het milieu.

Deze boodschap wordt opgedeeld in een aantal deelboodschappen, zoals:

- ♦ Wat gaat er veranderen?
- ♦ Waarom?
- ♦ Wanneer?
- ♦ Wat betekent dat?
- ♦ Hoe kan ik meewerken?
- ♦ Wanneer en waar welke container?
- ♦ Wat mag in welke container en waar breng ik welk afval? Grofvuil naar de milieustraat in Usquert, glas in de glasbak (met deksel plus vuil)

4.3.5 Middelen

Middelen zijn gemakkelijk en snel inzetbaar en vormen een combinatie van on- en offline. Ze worden daar waar mogelijk in eigen huis geproduceerd of anders onder regie elders en crossmediaal ingezet.

- Algemeen telefoonnummer en bij vragen die niet door het KCC beantwoord kunnen worden, wordt doorverbonden met de medewerker milieu.

- Apart e-mailadres voor vragen (afval@eemsmond.nl)
- Huis-aan-huis 'heen-en-weer ansichtkaart' als vooraankondiging.
- Huis-aan-huis brief (wat & waarom)
- Huis-aan-huis folder met bewaarfunctie (inclusief afvalkalender en afvalwijzer)
- Huis-aan-huis reminder cq vervolg: wat betekent dit concreet voor u.
- Ansichtkaart met kerst (nieuwjaarsreceptie én reminder aan de nieuwe situatie in 2016)
- Bericht in gemeentenieuws, plus 'interview met wethouder' én column. Eventueel ook interviews in gemeentenieuws met bijv. medewerker gemeentebedrijf, inwoner, deskundige.
- Persgesprek
- Website (plek voor tips afval scheiden, download kalender, download lijst met wat in welke container mag).
- Twitter
- App van Omrin
- Stickers op de vuilnisauto's; boodschap: 'Afval scheiden is goud!'.
- Stickers voor op de containers; boodschap: 'Afval scheiden is goud!'. Als de containers ook anders neergezet moeten worden, kan dat ook op deze sticker worden vermeld.
- Q&A's
- Afhankelijk van de reacties van de inwoners kunnen er eventueel een drietal informatieavonden gehouden worden (met klein presentje: pennenbak in vorm van goudkleurig containertje)
- In 2016 herhaaldelijk berichten en tips in gemeentenieuws.
- In 2016 beloningssysteem bij controles.

4.3.6 Financiën

Er is een projectorganisatie ingericht om het traject 'alternerend inzamelen' te begeleiden. In deze organisatie is ook communicatie vertegenwoordigd. Het benodigde budget voor communicatie komt neer op minimaal € 20.000,- (inclusief huis-aan-huis verspreiding). Een deel van deze kosten (€ 5.000,-) zou kunnen komen uit het budget van communicatie. De overige kosten worden betaald uit het budget coördinatie afvalverwerking.

4.3.7 Planning

De planning was dat we half september zouden starten met een eerste uiting in de vorm van een ansichtkaart die de mensen vast een beetje prikkelt. In oktober zou er dan een uitgebreide informatiebrief huis-aan-huis verspreid worden, gevolgd door reminders. Vanwege besluitvorming in de raad, kan de eerste uiting pas na 15 oktober worden verzonden; de planning is daarom aangepast.

Meteen na 15 oktober wordt er (ervan uitgaand dat de raad instemt met het voorstel) huis-aan-huis een kaart bezorgd om mensen vast te wijzen op het feit dat er wat gaat veranderen. In diezelfde week staat er ook een artikel in de OC en wordt er in het persgesprek aandacht aan dit onderwerp besteed. Dan staat ook de eerste informatie op de website. Daarna volgt een exclusief vormgegeven huis-aan-huis brief en vervolgens de reminders, een column in het gemeentenieuws, een folder, etc. Zie onderstaande Streefplanning (matrix).

Voor 2016 dient er een aparte planning te komen om voor herhaling van de boodschap te zorgen, resultaten te melden en een beloningssysteem op te zetten (als uit controle blijkt dat iemand goed gescheiden heeft, krijgt hij een 'pluim'). Dit project is niet klaar met alleen communiceren in 2015.

Streefplanning

Doelgroep	Doel	Boodschap	Middel	Planning
Inwoners	Informer (kennis)	Feiten geven: wat gaat er veranderen, wanneer, wat betekent dit.	Algemeen telefoonnummer waarbij doorverbonden wordt met contactpersoon	Week 42
			Speciaal e-mail adres (afval@eemsmond.nl)	Week 42
			Huis aan huis 'heen en weer kaart' ter intro	Week 42
			Huis-aan-huis brief met info (wat en waarom)	Week 45
			Twitter	Week 42
			Website: www.eemsmond.nl/afval	Week 42
			Vraag en antwoorden (intern als extern)	Week 42
			App van Omrin	Week 44
			Artikelen Ommelander courant/website	Vanaf week 43
			Twitter	Af en toe
	Bewustwording (houding)	Motivatie geven: waarom gaat dit veranderen. Sociale motivatie: hoeveel afval we samen hebben dat dit terug moet.	Column	Week 43
			Interviews in gemeentenieuws	Vanaf week 44
			Prijsvraag	N.v.t.
	Gedragsverandering (juiste container bij de weg)	Aanwijzingen geven van gewenst gedrag: instructies geven hoe ze kunnen handelen (hoe kan ik meewerken?) + wanneer welke bak (kalender). Duidelijke uitleg. Tips geven	Stickers op containers	November/Januari
			Stickers op vrachtauto's	November
			Reminder cq vervolg: wat betekent het concreet	Week 47
			Folder bij huis aan huis brief (in vorm van afvalkalender en -wijzer)	Week 48
			Twitter	Doorlopend
			Doorlopend "beeld" in gemeentenieuws met slogan	Vanaf november
			Kaart (t.t.v. kerst)	Week 52
			Evt. informatie avond met presentje (pennenbak in vorm van container)	Afh. van reacties
			Vervolg informatie/herhaling boodschap en evaluatie	2016
			"Beloningssysteem" bij controles	2016
	Medewerkers	Informer, motiveren en gedrag	Vraag en antwoord	
			Intranet	
	College	Informer over de veranderingen en hen op de hoogte houden van de stand van zaken.	Collegevergadering(en), memo	
	Raad	Informer over de veranderingen en hen op de hoogte houden van de stand van zaken	Memo	
	Pers/media	Informer over veranderingen	Persbericht	Week 42
			Persgesprek	Week 42

4.4 Inventariseren consequenties voor personeel en materieel van de invoering van altemnerend inzamelen.

In nauwe samenwerking met Omrin is een nieuw routeschema opgesteld ten behoeve van altemnerend inzamelen.

4.4.1 Huidige personele bezetting

Op dit moment zijn er 5 chauffeurs binnen de afvalinzameling werkzaam op 3 voertuigen. Twee zijladers per dag (2 chauffeurs) en 1 achterlader waarop 2 mannen werkzaam zijn.

4.4.2 Onderzoeken van alternatieve oplossingen voor beschikbaar komende uren van medewerkers en materieel.

In het onderzoek van 9 januari 2015 is al duidelijk gemaakt dat uitvoering van de plannen betreffende altemnerend inzamelen en bedrijfsafval gevolgen heeft voor mensen en materieel.

Over het opvangen van de consequenties is vooral intensief contact geweest en samengewerkt met Omrin als partner in de b.v. Groningen Milieu.

4.4.2.1 Materieel

Voor wat betreft het materieel betekenen de plannen een reductie in het aantal te rijden kilometers voor de zijladers en zelfs het stil zetten van de achterlader. Het verminderen van het aantal te rijden kilometers vertaalt zich in een lager brandstof gebruik en lagere onderhoudskosten.

4.4.2.2 Bedrijfsafval

In een separaat voorstel aan het college wordt in aansluiting op de uitkomsten van de kerntaken discussie, geadviseerd het inzamelen van bedrijfsafval te staken per 1-1-2016. De manuren die daarbij vrij komen zijn **wel** in onderstaande uren overzicht verwerkt. Voor het materieel betekent het staken van de activiteit dat de achterlader kan worden afgestoten. Omrin heeft aangegeven geïnteresseerd te zijn in een overname.

4.4.2.3 Afvalcoach

Omrin heeft de afvalcoach geïntroduceerd. De afvalcoach helpt bewoners beter te scheiden. Daartoe loopt hij/zij op gezette tijden mee met de afvalinzameling en controleert de inhoud van de containers. Wanneer hij/zij zaken aantreft die een betere scheiding vragen, bespreekt hij/zij dat met de betrokken bewoner.

De ervaringen met de afvalcoach zijn bij Omrin zeer goed. De scheiding bij de bron neemt met gemiddeld 30 % toe. Er zijn zelfs uitschieter tot 50 % gemeten. De verwerkingskosten voor afval zullen afnemen door de toename van de bronscheiding.

Dit gegeven heeft er toe geleid dat wij ook in de gemeente Eemsmond de afvalcoach gaan introduceren. De dekking van de inzet wordt betaald uit het budget voor de coördinatie afvalverwerking.

4.4.3 Personele inzet Reiniging per 1-1-2016 als gevolg van alternerend inzamelen.

In schema 1.0 van de nieuw opgezette routes, wordt aangegeven welke route wanneer gereden wordt en welke personele inzet nodig is. Bij het opzetten van de nieuwe routes zijn we er vanuit gegaan dat het inzamelen van bedrijfsafval per 1-1-2016 komt te vervallen. Een separaat college voorstel hierover volgt.

Dit houdt in dat op maandag 1 zijlader + 1 chauffeur nodig is en op de overige dagen, dinsdag t/m donderdag zijn er 2 zijladers + 2 chauffeurs nodig per dag.

In het geval van ledigen van wijkcontainers met een zijlader op maandag is de 2e zijlader nodig + 2 chauffeurs. Vanaf 2016 zijn de inhaalroutes, wegens vervallen routes door feestdagen, ingepland op de vrijdag. Hiervoor is voldoende ruimte binnen de nieuwe opzet.

In schema 1.0 is tevens opgenomen wat benodigd is aan fte's per week. Hierin is te zien dat er slechts enige personele ruimte is van dinsdag t/m donderdag.

Om de personele ruimte (overcapaciteit) op te vangen zijn een aantal opties onderzocht en zijn afspraken gemaakt met Omrin ter realisatie.

- Rijden van de afvalroute in De Marne
- Vervangen chauffeur Bellingwedde en Buitenpost bij diens afwezigheid (verlof/ziekte).
- Opleiden van afvalcoaches die burgers gaan begeleiden in afvalscheiding en aanbod, waardoor afvalvermindering gestimuleerd en gerealiseerd wordt. Praktisch betekent dit dat medewerkers 500 uur per jaar gedurende 3 jaar kunnen besteden aan de taak van afvalcoach.
- Het vervangen van de chauffeur wegens zijn werkzaamheden binnen de OR en BMW OR (voornamelijk woensdag/donderdag). Daarnaast ondersteunt hij het bedrijfsbureau en de teamleider. Verder voert hij de ongediertebestrijding uit.

Met Omrin zijn schriftelijk afspraken gemaakt over een meerjarige invulling van de vrijgekomen capaciteit. Bij Omrin worden minimaal 1800 uur uitbesteed per jaar tegen een bedrag van € 30,- per uur. Dit bedrag zal jaarlijks worden geïndexeerd.

Daar waar bij aanwezigheid van alle medewerkers er een fte 'boventallig' is op het gebied van afvalinzameling, kan deze worden ingezet voor werkzaamheden binnen het cluster Groen en hoeft hiervoor minder inhuur plaats te vinden (vacatureruimte Groen is 2,0 fte)

Routes alternerend inzamelen

Schema 1.0

Dag	route	Persoon per auto.	uur	totaal
Maandag	Zandweer/Oosternieland/Kantens	1	8	8
	Wijkcontainers	2	4.5	9
Dinsdag	Uithuizen centrum	1	8	8
	Uithuizen Noord/Oost	1	8	8
Woensdag	Warffum	1	8	8
	Usquert/polder	1	8	8
Donderdag	Uithuizermeeden.	1	8	8
	Roodeschool/Oudeschip.	1	8	8
Vrijdag	Wijkcontainers	2	2	4
	Onderhoud/schoonmaken	2	3	6

totaal uren per week	75
totaal uren per jaar (52 weken x 75 uur) benodigd	3900

Beschikbaar vlgs. contracten:

Afvalinzameling	5100
Tractie gekoppeld aan afvalinzameling	750
Bedrijfsafval	1150
Totaal	7000

Overcapaciteit (7000 - 3900)	3100
-------------------------------	------

Bovenstaande overcapaciteit wordt als volgt ingevuld:

1. afvalcoach: per jaar gedurende 3 jaren	500
2. chauffeursuren tbv Omrin tegen facturatie	1800

3. niet ingevulde vacatureruimte Groen (minder inhuur)	800
Totaal	3100

In bovenstaand routeschema wordt er van uitgegaan dat wekelijks dezelfde uren gereden worden, waarbij de ene week alleen huishoudelijk afval wordt ingezameld en de andere week alleen GFT. Met name in de wintermaanden ligt het aanbod GFT afval lager dan in het voorjaar en de zomer. Deze fluctuatie in uren is echter voor de nieuwe situatie nog niet inzichtelijk te maken en dus is het nog niet duidelijk of er nog additionele capaciteit vrij komt. Ter compensatie daarvan hebben we het aanbod van Omrin om meer uren dan de genoemde 1800 uur af te nemen tegen facturatie als dat nodig mocht zijn.

4.4.4 Procedures

De personele gevolgen van de invoering van altenerend inzamelen en de gevonden oplossingen zijn informeel besproken met OR en GO. Tevens is uitgebreid gesproken met de betrokken medewerkers. De voorgestelde oplossingsrichting omvat:

- 1800 manuur tegen facturatie afgenomen door Omrin.
- 500 manuur inzetten als afvalcoach
- resterende 800 manuur inzetten bij cluster Groen.

De medewerkers hebben unaniem aangegeven in teamverband de aangereikte oplossingen te zullen uitvoeren, zodat (de invoering van) altenerend inzamelen en de overige werkzaamheden effectief en efficiënt worden uitgevoerd. Dit betekent dat er ten aanzien van het personeel geen proceduretraject hoeft te worden gevolgd in het kader van het Sociaal Statuut. Een en ander wordt binnenkort geformaliseerd door OR/GO, waarin de OR leidend is.

4.5 Financieel overzicht

In onderstaande overzicht zijn de kosten en minderkosten c.q. opbrengsten van alle maatregelen, die direct of indirect met altenerend inzamelen te maken hebben, op een rij gezet. Uitgangspunt daarbij is het overzicht gepresenteerd in het initiële onderzoek naar de mogelijkheden van de introductie van altenerend inzamelen. De personele minderkosten beperken zich tot uitsluitend een opbrengst vanuit een beperkte afname van uren tegen facturatie door Omrin. Omdat er geen arbeidsplaatsen verloren gaan bij deze verandering van de werkwijzen, zijn er ook geen personele financiële consequenties. Verder zijn er bij diverse posten aannames gedaan.

	raadsmemo potentiële besparingsopties	Implementatieplan werkelijke c.q. haalbare besparingen
Materieel	€ 26.000,-	€ 26.000,- 1 *
Afschrijving achterlader na verkoop	€ 23.000,- (t/m 2018)	€ 23.000,- (t/m 2018) 2 *
Capaciteit HHA	€ 54.000,-	€ 36.000,- 3 *
Capaciteit bedrijfsafval	€ 32.000,-	€ 34.500,- 4 *
Vermeden verwerkingskosten	€ 43.000,-	€ 43.000,- 5 *
Capaciteit tractie		€ 22.500,- 6 *
	€ 178.000,-	€ 185.000,-

Dekking besparingen:

1800 uur afgenomen door Omrin á € 30,- =	€ 54.000,-
500 uur afvalcoach uit Coördinatie Afvalverwerking á € 30 = gedurende 3 jaar. Daarna vervallen de uren naar de cluster Groen (inhuur budget)	€ 15.000,-
800 uur inhuurbudget cluster Groen á € 30,- =	€ 24.000,-

Uitgaven Implementatie plan

Communicatie

€ 20.000,-

Dekking uit communicatie budget

€ 5.000,-

Dekking uit budget coördinatie afvalverwerking

€ 15.000,-

Toelichting.

1* Materieel: de besparing op materieel komt overeen met de opgave in het onderzoeksrapport en de raadsmemo van 9 januari 2015

2* Afschrijving achterlader na verkoop: de besparing komt overeen met de opgave in het onderzoeksrapport en de raadsmemo van 9 januari 2015

3* Capaciteit HHA (huishoudelijk afval): uit nadere berekeningen is gebleken dat 1200 uren vrij vallen door de invoering van altemerend inzamelen. Deze uren worden tegen facturatie afgenomen door Omrin á € 30,- per uur.

4* Capaciteit bedrijfsafval: de besparing komt marginaal hoger uit tov de opgave in het onderzoeksrapport en de raadsmemo van 9 januari 2015

5* Vermeden verwerkingskosten: de besparing komt overeen met de opgave in het onderzoeksrapport en de raadsmemo van 9 januari 2015

6* Capaciteit tractie: In het onderzoeksrapport van 9 januari 2015 zijn deze uren abusievelijk niet meegenomen. Deze uren vallen vrij omdat vervoer van wisselcontainers naar Usquert door de eigen inzameldienst niet meer plaats vind. De uren worden deels besteed aan de Afvalcoach (rekenprijs € 30,- per uur) en deels tegen facturatie afgenomen door Omrin á € 30,- per uur.

4.6 Planning opstellen.

In onderstaande overzicht zijn de belangrijkste elementen van de implementatie van het altemerend inzamelen opgenomen om te komen tot een realisering per 1 januari 2016.

Weeknummer	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	
consultatie MT																									
consultatie OR (informeel)																									
consultatie GO (informeel)																									
Formeel advies OR/GO																									
consultatie medewerkers.																									
college																									
Raad																									
communicatie																									
informatieve brief aan bewoners																									
1ste bericht Ommelander/website																									
2e bericht Ommelander/website																									
3e bericht Ommelander/website																									
4e bericht naar bewoners																									
routes op straatniveau																									
afvalkalender voorbereiding																									
afvalkalender naar bewoner																									

5 Flankerende maatregelen

In de vorige hoofdstukken zijn de diverse directe maatregelen besproken van het Implementatie Plan Alternierend Inzamelen. Doel van alternierend inzamelen is naast een kosten reductie van het inzamelproces een bijdrage te leveren aan de VANG ambitie van het rijk en daarmee milieu voordelen te realiseren. Dit betekent dat een aanzienlijke reductie van de aangeboden hoeveelheid restafval per persoon per jaar moet worden gerealiseerd in de komende 5 jaar. Naast alternierend inzamelen zijn daarvoor meerdere flankerende maatregelen nodig. Een aantal van deze maatregelen kunnen ook per 1-1-2016 worden gerealiseerd. De meeste maatregelen echter zullen meer tijd in beslag nemen. Een bijkomend niet onbelangrijk aspect is het realiseren van een afname van de totale kosten van afvalinzameling en verwerking. De flankerende maatregelen zijn in dit plan opgenomen omdat ze richtinggevende adviezen inhouden.

5.1 VANG ambitie

In het kader van de VANG ambitie van het rijk wordt van gemeenten verwacht per 2020 de hoeveelheid huishoudelijk restafval per persoon per jaar terug te brengen naar maximaal 100 kg. Voor de gemeente Eemsmond een grote opgave omdat het gemiddelde nu op 327 kg ligt. Om dit te bewerkstelligen zijn een groot aantal maatregel denkbaar waarvan een aantal zijn opgesomd in dit plan. De invoering van alternierend inzamelen is echter niet afhankelijk van noodzakelijke beslissingen over maatregelen in het kader de VANG ambitie. De invoering van alternierend inzamelen zal zwaar ondersteund worden met een communicatie campagne. Daarbij zal de nadruk worden gelegd op de VANG boodschap. Zonder direct te wijzen op flankerende maatregelen zal de campagne effect sorteren op een betere scheiding. Dat zal niet alleen te merken zijn aan de hoeveelheid aangeboden restafval, maar ook de hoeveelheden aangeboden GFT, glas, kleding en oud papier. Hoe we daarmee om gaan, wordt hieronder verder aangegeven. De invoering van alternierend inzamelen betekent een teruggang van het service niveau dat geboden wordt aan de inwoners van de gemeente Eemsmond. Daarom zijn bij de Flankerende Maatregelen voorstellen gedaan om op een ander niveau de service weer iets te verhogen. Deze maatregelen moeten nog wel worden afgestemd binnen ANG verband.

5.2 Taxus snoeiafval.

Het snoeiafval van de Taxus plant wordt gebruikt voor de productie van bepaalde medicijnen ter bestrijding van kanker. Alleen het loof dat in een bepaalde tijd van het jaar wordt "geoogst" is geschikt. Voorgesteld wordt dit kenbaar te maken aan onze inwoners en te regelen dat het loof apart gedurende een bepaalde periode gratis kan worden aangeleverd bij de milieustraat in Usquert en op de gemeentewerf. Tegelijkertijd zal worden nagegaan of er specifieke organisaties bestaan die de gemeente kunnen ontzorgen. Tevens zal worden onderzocht of het mogelijk is een deel van de groenvoorzieningen op begraafplaatsen om te zetten naar Taxus. (Beheerplan Begraafplaatsen)

advies: akkoord gaan met innemen van taxus snoeiafval op de milieustraat in Usquert en de gemeentewerf in een nader te bepalen specifieke periode van het jaar.

5.3 Bladkorven

In het najaar worden in de gemeente op diverse locaties korven geplaatst waar bewoners met name blad kunnen storten. Uitbreiding van het aantal korven zou kunnen leiden tot een betere scheiding van GFT en restafval waardoor het restafval minder vervuild raakt met bladafval. Helaas zijn geen cijfers beschikbaar die een keuze zou kunnen onderbouwen. Via een duidelijke communicatie kunnen bewoners worden gewezen op de korven en het effect.

Advies: Vanaf het moment van plaatsing van de korven de situatie te laten monitoren door de schouwer/chauffeurs van de gemeente en indien nodig korven bijplaatsen of frequentie van leeghalen verhogen.

5.4 Takkenroute

Inwoners van de gemeente kunnen grof tuinafval en takken op laten halen door de medewerkers van de gemeentewerf. Hoeveelheden tot 5 m³ kosten € 23.40. Inwoners kunnen ook tegen betaling grof tuinafval en takken zelf brengen naar de milieustraat in Usquert.

Gegevens over 2014:

Gebracht door bewoners: 229280 Kg. Kosten € 5732

Gebracht door de gemeente: 2193 ton. Grof tuinafval en takken zijn hier een klein onderdeel van. Gegevens daarover zijn niet bijgehouden.

Advies: stimuleren van gratis brengen van tuinafval en takken naar de milieustraat in de communicatiecampagne. Bewoners kunnen 2 keer per jaar (eventueel zelf te kiezen) grof tuinafval gratis aanleveren bij de milieustraat in Usquert. Na 1 jaar evalueren en besluiten wel of niet te continueren. En indien gewenst grof tuinafval en takken tot 5m³ te blijven halen maar dit niet stimuleren (1 dag per maand inplannen). Bij brengen van materiaal registratie zoals nu al gebruikelijk is bij de milieustraat.

5.5 Grof huisvuil

Inwoners van de gemeente kunnen grof huisvuil tegen betaling van € 23,40 per m³ op laten halen door de medewerkers van de gemeentewerf. Inwoners kunnen ook tegen betaling grof huisvuil zelf brengen naar de milieustraat in Usquert.

Gegevens over 2014:

Gebracht door bewoners: 589489 Kg. Kosten € 40085

Advies: stimuleren van zelf brengen van grof HHA door de inwoners naar de milieustraat, tegen betaling van een marktconforme kostprijs vergelijkbaar met omliggende gemeenten. Er kan twee maal per jaar gratis worden afgeleverd bij de milieustraat in Usquert. Registratie is noodzakelijk. Het ophalen van Grof HHA door de eigen medewerkers beperken tot maandelijks één dag gepland ophalen; planning vol = planning vol. Het verzoek tot ophalen wordt dan doorgeschoven naar de volgende maand. Registratie door medewerkers KCC. Ook hier na 1 jaar evalueren en eventueel bijsturen.

5.6 Kleding en glas.

Op strategische plaatsen in de gemeente zijn containers geplaatst waar inwoners hun afgedankte kleding en glas kunnen inleveren. Door meer aandacht te schenken aan scheiden bij de bron is de verwachting dat het aanbod van kleding en glas zal toenemen. Het valt moeilijk in te schatten met welke hoeveelheid e.e.a. zal toenemen. Op dit moment is dus ook niet in te schatten of de toename kan worden opgevangen door verhoging van de ophaalfrequentie of dat extra containers moeten worden geplaatst.

Advies: In de communicatiecampagne nadrukkelijk aandacht besteden aan scheiden van kleding en glas. In 2016 de aanlevering van deze stromen gericht in de gaten houden. Op basis van de verzamelde informatie kan dan gedurende het jaar worden bekeken welke maatregelen nodig zijn en welke kosten daar aan zijn verbonden.

Ten aanzien van kleding kan nog worden vermeld dat er op dit moment gesprekken lopen met Sympany en ANG om te zien of een andere wijze van inzamelen en verwerken mogelijk is, waarbij vooral een werkgelegenheidsproject wordt verbonden aan dit project. De uitkomst van deze gesprekken wordt verwacht in 2016.

5.7 Oud papier.

Oud papier wordt binnen de gemeente voor een belangrijk deel ingezameld door verenigingen. Hiervoor staan op diverse plaatsen containers waar bewoners hun oud papier kunnen inleveren. De extra aandacht voor een betere scheiding zal resulteren in een verhoging van het aanbod.

Advies: In de communicatiecampagne nadrukkelijk aandacht besteden aan het scheiden van papier. In de loop van het jaar 2016 zal worden bekeken of het extra aanbod kan worden opgevangen door de inzame- en afvoerfrequenties te verhogen of dat er andere maatregelen nodig zijn en welke consequenties die hebben.

5.8 Bedrijfsafval.

De invoering van alternerend inzamelen is niet afhankelijk van de keuze die gemaakt kan worden mbt het bedrijfsafval. Wel is het een natuurlijk moment om een nieuwe situatie in te laten gaan per 1 januari 2016. Reden hiervoor zijn:

- uitkomst van de kerntakendiscussie; stoppen met Bedrijfsafval.
- van kracht worden van de wet vernieuwing vennootschapsbelasting per 1-1-2016

Hoewel de uitkomst van de kerntaken discussie helder is, is een korte uitleg over de vennootschapsbelasting hier op zijn plaats.

Op 1 januari 2016 wordt de vernieuwde wet Vennootschapsbelasting van kracht. Waar gemeenten in het verleden deze winstbelasting niet hoefden te betalen over hun commerciële activiteiten, moeten zij dat vanaf die datum wel betalen. Het doel van deze wet is het creëren van een gelijk speelveld tussen commerciële partijen en de commerciële activiteiten van overheden, maar heeft als nadeel dat het een extra administratieve last met zich meebrengt.

Gezien de uitkomst van de kerntaken discussie, het negatieve resultaat op de inzameling van bedrijfsafval en het vraagstuk van de vennootschapsbelasting wordt voorgesteld deze activiteit per 1 januari 2016 te staken.

Onze klanten zullen in dat geval tijdig worden geïnformeerd (oktober) waarbij door de gemeente kan worden aangegeven welke mogelijke commerciële partijen deze activiteit kunnen overnemen. Op basis van geldende wet en regelgeving mag de gemeente geen voorkeur uitspreken voor een overname kandidaat. Het staat partijen (ook nu al) vrij om klanten te benaderen.

Het staken van deze activiteit heeft consequenties voor mensen en materieel van de buitendienst. Er komen 1150 manuur op jaarbasis beschikbaar. Daarnaast wordt de achterlader overbodig en kan worden afgestoten. Hoe deze consequenties worden opgevangen is hiervoor in de deelprojecten van het Implementatieplan Alternerend Inzamelen verder uitgewerkt.

Het onderwerp wordt separaat van de invoering van alternerend inzamelen afgehandeld.

Advies: staken van de activiteit per 1 januari 2016.

5.9 Opstelplaatsen wisselcontainers.

De keuze voor opstelplaatsen van wisselcontainers, de containers die op de inzamelvoertuigen staan, is een uitvoeringsaangelegenheid die in de loop van 2016 zijn beslag zal krijgen. De keuze wordt uiteindelijk bepaald nadat uit de dagelijkse praktijk blijkt wanneer welke (grijs en groen) wisselcontainer vol is.

Dit item zal niet verder worden besproken in het Implementatie Plan.

Advies: overlaten aan de uitvoeringsorganisatie.

5.10 Afvaldumping

De introductie van alternerend inzamelen zal leiden tot extra afvaldumpingen. De omvang daarvan valt lastig in te schatten, hoewel de ervaring (Omrin) leert dat het over het algemeen mee valt. Toch zal dit fenomeen in 2016 nauwgezet worden gevolgd door medewerkers van de gemeentewerf. Dumpingen op met name publieke plaatsen zullen worden verwijderd. Op basis van de opgedane ervaringen zal in 2016 worden vastgesteld welke maatregelen nodig zijn. Daarbij valt te denken aan de publiekscampagne waarbij ook de strafrechtelijke kant van dumpingen aandacht krijgt. (Opsporing en handhaving)

Advies: Monitoren in 2016 en op basis van verzamelde informatie gedurende het jaar 2016 beleid opstellen.

5.11 Ja/Nee stickers.

Het intensievere gebruik van Ja/Nee stickers op de brievenbus leidt mogelijk tot afname van oud papier in de afvalcontainer en waarschijnlijk ook bij de oud papier inzameling. De gemeente stelt deze sticker beschikbaar. In de communicatie naar de bewoners kan hier nog eens op worden gewezen.

Advies: gedoseerd aandacht aan besteden in de publiekscampagne.

5.12 Optimaliseren opstelplaatsen afvalcontainers.

Onder het optimaliseren van opstelplaatsen van de afvalcontainers wordt verstaan:

- containers minmaal 2 aan 2 plaatsen
- containers in grotere groepen bij elkaar te plaatsen.

Ten aanzien van het eerste is het de bedoeling tegels op het trottoir te kleuren daar waar containers moeten worden geplaatst. Dit kan mogelijk al worden gedaan eind 2015 zodra de communicatie campagne start en loopt door in 2016.

Voor de tweede bullit geldt het zelfde, maar is meer afhankelijk van de te rijden route.

Advies: vóór de definitieve invoering ruim aandacht op vestigen in de publiekscampagne.

5.13 Ontdoen van AEEA.

Afgedankt Elektrische en Elektronische Apparaten (AEEA) kunnen bij aanschaf van nieuwe apparatuur worden ingeleverd bij de detailhandel. In de communicatie hier extra aandacht aan besteden.

Daarnaast kan AEEA gratis worden afgeleverd bij de milieustraat in Usquert. Ook hier weer extra aandacht aan besteden bij de communicatie naar de inwoners.

In 2014 leverden bewoners 25760 kg AEEA aan bij de milieustraat in Usquert.

Advies: extra aandacht op vestigen in de communicatie rondom alternerend inzamelen en de ontwikkelingen monitoren in 2016

5.14 Extra containers beschikbaar stellen.

Op dit moment is het mogelijk om een extra container aan te schaffen voor zowel Groen als Grijs. Voor de groene container betaald de burger € 20.60 op jaarbasis.

Voor de grijze container betaald de burger € 308 op jaarbasis.

Middels de communicatie campagne hier de aandacht nog eens op vestigen.

Advies: Gedoseerd aandacht aan besteden. Vooralsnog de gevraagde vergoedingen niet wijzigen.

5.15 KCA

De huidige mogelijkheden voor een bewoner om van zijn KCA af te komen zijn:

- zelf brengen naar de milieustraat in Usquert
- Laten ophalen door de KCA auto die 4 keer per jaar door de gemeente rijdt en waarvoor men zich moet aanmelden.

In de communicatie campagne hier extra aandacht aan geven. Er zijn op dit moment geen aanwijzingen dat de frequentie van het ophalen moet worden gewijzigd. In samenspraak met ANG zullen we bekijken of er in de loop van 2016 maatregelen moeten worden genomen.

Advies: monitoren in 2016 en indien gewenst aanvullend beleid opstellen in samenspraak met ANG.

5.16 Inleveren van luiers en incontinentie materiaal.

Op dit moment kunnen de bedoelde materialen gratis worden gedeponerd bij enkele kinderdagverblijven en andere plaatsen. In de communicatie dit nogmaals onder de aandacht te brengen.

Advies: extra aandacht aan besteden en in 2016 monitoren of er bijstelling van het bestaande beleid nodig is.

5.17 Kringloopwinkels.

Het gebruik van kringloopwinkels draagt bij aan het verder ontwikkelen van de circulaire economie en de afname van het restafval. Ook dit onderwerp dient uitgebreid aan de orde te komen in de communicatiecampagne.

Advies: extra aandacht aan besteden in de publiekscampagne.

Bijlage 1.

